

Anonymiseret version

Oversættelse

C-265/20 - 1

Sag C-265/20

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

15. juni 2020

Forelæggende ret:

Hof van beroep Antwerpen (Belgien)

Afgørelse af:

24. marts 2020

Appellant:

FN

Indstævnte:

Universiteit Antwerpen

Vlaamse Autonome Hogeschool Hogere Zeevaartschool

PB

ZK

NG

ZN

UM

Hof van beroep

Antwerpen

Dom

DA

B7M afdeling

civile sager

[udelades]

[Org. s. 2]

FN, advokat,

2000 Antwerpen, [udelades]

- appellant,
- der personligt gav møde i retsmødet den 25. februar 2020 bistået af [advokaterne] [udelades]

af dommen afsagt den 24. januar 2018 af afdeling AB8 ved rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen [udelades]

mod:

1. UNIVERSITEIT ANTWERPEN,

2000 Antwerpen, [udelades]

[udelades]

2. VLAAMSE AUTONOME HOGESCHOOL HOGERE ZEEVAARTSCHOOL,

2030 Antwerpen, [udelades]

[udelades]

3. PB, [udelades]

2060 Antwerpen [udelades]

4. ZK, [udelades]

2018 Antwerpen, [udelades]

5. NG, [udelades]

2040 Antwerpen, [udelades] **[Org. s. 3]**

6. ZN, [udelades]

3150 Haacht, [udelades]

7. UM, [udelades]

2570 Duffel, [udelades]

- indstævnte,
- alle repræsenteret af [advokaterne] [udelades]

* * *

1. De faktiske omstændigheder

De faktiske omstændigheder gengives udførligt i den appellerede dom, som der derfor henvises til.

Sammenfattet vedrører tvisten den af FN (appellanten) fremsatte påstand om skadeserstatning på grund af afslutningen af hans ansættelse som professor ved Antwerpens universitet (første indstævnte, herefter »UA«), som han anser for at være uberettiget. FN har gjort gældende, at der er tale om en skjult sanktion for hans protest mod nedskæringen af hans fagområde, sø- og transportret, og hans protest mod sin vedtægtsmæssige stilling. Han har gjort gældende, at han havde en uægte vedtægtsmæssig stilling (o.a.: »nepstatut«, »fupstatut«), der blandt andet strider mod EU-retten.

FN har i løbet af 20 år opbygget en akademisk løbebane, hvorunder der er tale om 20 på hinanden følgende midlertidige ansættelser og deltidsansættelser. Han arbejdede i fakultetet for Rechten en Toegepaste Economische Wetenschappen (TEW) (Jura og anvendte økonomiske videnskaber). Han har gjort gældende, at andre kolleger med sammenlignelige opgaver blev endeligt udnævnt i en fast vedtægtsmæssig fuldtidsstilling. **[Org. s. 4]**

FN's akademiske løbebane ser således ud:

Institution	Tjenestens påbegyndelse	Funktion	Ansættelsesprocent
UFSIA	1.1.1990	Assistent	50
UFSIA	1.1.1992	Assistent	50
UFSIA	1.2.1994	Assistent	50
UFSIA	1.2.1995	Doktor-assistent	50
UIA	1.1.1995	Docent	10
UFSIA	1.2.1997	Doktor-assistent	30
UIA	1.10.1997	Docent	10
UIA	1.2.1998	Forsker	10
UFSIA	15.03.1998	Forsker	50
UFSIA	1.4.1998	Docent	10
UIA	1.10.1998	Docent	10
UIA	22.2.1999	Forsker	75

UFSIA	1.10.2001	Docent	10
UFSIA	1.10.2003	Ledende docent	20
UFSIA	1.10.2004	Ledende docent	40
UFSIA	1.10.2004	Ledende docent	30
UA - TEW	1.10.2007	Ledende docent	50
UA - ret	1.10.2007	Ledende docent	10
UA - TEW	1.10.2008	Professor	50
UA - Ret	1.10.2008	Professor	10

Da hans ansættelse skulle fornyes i 2009 blev han tilbudt en ansættelse på 15% for TEW og 5% for jura, mens disse ansættelsesprocenter før androg henholdsvis 50% og 10%, mens antallet af undervisningstimer skulle nedsættes fra 165 timer til 135 timer.

FN støtter sin påstand på artikel 1382 ff. i Burgerlijk Wetboek (den borgerlige lovbog) om ansvar uden for kontrakt.

Hogere Zeevaartschool (den højere søfartsskole) (anden indstævnte) har ifølge FN medvirket ved UA's ulovlige adfærd. NG (femte indstævnte) var direktør for Hogere Zeevaartschool.

PB (tredje indstævnte) var rektor. ZK (fjerde indstævnte) var vicerektor. ZN og UM (sjette og syvende indstævnte) var dekaner. **[Org. s. 5]**

2. Den appellerede dom

I den appellerede dom blev det af FN fremsatte krav over for UA og Hogere Zeevaartschool taget under påkendelse, men disse sagsøgte blev frifundet. Kravene over for de øvrige indstævnte blev afvist. FN idømtes sagsomkostningerne.

3. Påstandene i appelinstansen

FN har i appelinstansen (sammenfattet) nedlagt påstand om, at den appellerede dom annulleres, og om at der træffes en ny afgørelse, hvorefter den oprindelige påstand fremmes til realitetsbehandling og tages til følge, og de indstævnte dømmes til in solidum, at betale skadeserstatning på foreløbig 1 EUR, og at der udmeldes tre retssagkyndige til at opgøre den materielle og ideelle skade, og at de indstævnte pålægges sagens omkostninger.

Såfremt disse påstande ikke direkte tages til følge, har FN anmodet om, at følgende præjudicielle spørgsmål forelægges for Domstolen, inden der træffes yderligere afgørelse:

»Er Rådets direktiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om rammeaftalen vedrørende tidsbegrænset ansættelse, der er indgået af EFS, UNICE og CEEP, Rådets

direktiv 97/81/EF af 15. december 1997 om rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, der er indgået af Unice, CEEP og EFS og det almindelige EU-retlige forbud mod forskelsbehandling til hinder for et offentligt universitets fortolkning og anvendelse af en national ordning, hvorefter selvstændigt akademisk personale med et fuldtidsprogram udnævnes fast, og personale med et deltidsprogram enten kan »udnævnes endeligt« eller »ansættes midlertidigt for perioder på højst seks år, der kan forlænges«

1° ifølge hvilken fortolkning og anvendelse en professor, der er pålagt faste undervisningsopgaver, forskning, formandskabet i et videnskabeligt institut og samfundsmæssige opgaver på grundlag af »skønsfriheden« har været ansat i tyve år i henhold til tyve på hinanden følgende kortvarige arbejdskontrakter og vedtægtsmæssige ansættelser på fra et til tre år, mens alle hans kolleger med tilsvarende opgaver var udnævnt endeligt og fast og på fuldtid?

2° ifølge hvilke fortolkning og anvendelse dette universitet i sin personalevedtægt kun har fastsat en almindelig minimumsgrænse for ansættelse på 50% for at komme i betragtning til fastansættelse, men ikke noget kriterium, på grundlag af hvilket de for 50% eller derover beskæftigede deltidsansatte medlemmer af personalet kan udnævnes fast eller midlertidigt? [Org. s. 6]

3° ifølge hvilken fortolkning og anvendelse dette universitet midlertidigt, nærmere bestemt i perioder på fra et til tre år og ikke i på hinanden følgende perioder på i alt seks år, har beskæftiget en deltidsprofessor pålagt akademiske opgaver, der er omfattet af universitetets faste strukturelle opgaver, og dette i hele den pågældendes løbebane?

4° ifølge hvilken fortolkning og anvendelse dette universitet på grundlag af en ubegrænset skønsfrihed tildeler ansættelsesprocentsatser uden objektive kriterier og uden anvendelse af nogen objektive metoder til beregning af arbejdsbyrden?

5° ifølge hvilken fortolkning og anvendelse dette universitet i tyve år kendeligt har behandlet en midlertidig og deltidsansat professor på en vilkårlig og diskriminerende måde, når hans ansættelse på grundlag af universitetets skønsfrihed pludseligt ikke længere fornyes, og han nægtes ret til at påberåbe sig de tidligere ensidigt pålagte ansættelsesvilkår, fordi han angiveligt »accepterede« dem ved at udføre de ham pålagte opgaver, således at han mister sin beskyttelse efter EU-retten?»

[Udelades] [påstand vedrørende sagsomkostningerne]

Første, tredje, fjerde, sjette og syvende indstævnte har nedlagt påstand om frifindelse og om, at FN betaler sagsomkostningerne.

Tredje og femte indstævnte har nedlagt påstand om stadfæstelse af den appellerede dom, og om at FN idømmes at betale sagens omkostninger. De har alle særskilt fremsat modkrav og har nedlagt påstands om, at FN idømmes en skadeserstatning på 2 000 EUR til hver part på grund af unødigt trætte.

4. Bedømmelse

4.1. Vedrørende formaliteten

[Udelades] Appellen kan tages under [udelades] påkendelse. [Org. s. 7]

4.2. Vedrørende udelukkelse [af en påstand og af procesdokumenter fra forhandlingerne]

[Udelades] [Der] er intet grundlag for at udelukke disse dokumenter og denne påstand fra forhandlingerne. [Org. s. 8]

4.2. Vedrørende realiteten

Mellem parterne er der enighed om, at FN's ansættelse var vedtægtsmæssig.

FN har blandt andet gjort gældende, at der er tale om forskelsbehandling og krænkelse af EU-retten. Han har herved henvist til Rådets direktiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, der er indgået af Unice, CEEP og EFS, til Rådets direktiv 97/81/EF af 15. november 1997 om rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, der er indgået af Unice, CEEP og EFS, til forbuddet mod forskelsbehandling og til artikel 91 i Universiteitendecreet (universitetsdekretet) af 12. juni 1991.

§4, nr.1, i den den 18. marts indgåede rammeaftale om tidsbegrænset ansættelse, der er optaget i bilaget til Rådets direktiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om rammeaftalen vedrørende tidsbegrænset ansættelse, der er indgået af EFS, UNICE og CEEP bestemmer følgende:

»1. Ansættelsesvilkårene for personer med tidsbegrænset ansættelse må ikke være mindre gunstige end de, der gælder for sammenlignelige fastansatte, hvis dette udelukkende er begrundet i kontraktens tidsbegrænsede varighed, og forskelsbehandlingen ikke er begrundet i objektive forhold.

Det er ikke bestridt, at FN over for første, tredje, fjerde, sjette og syvende indstævnte kan påberåbe sig § 4, nr. 1, i denne rammeoverenskomst [udelades].

§4, nr. 1, i rammeaftalen om tidsbegrænset ansættelse, der er optaget i bilaget til Rådets direktiv 97/81/EF af 15. december 1997 om rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, der er indgået af Unice, CEEP og EFS, bestemmer følgende:

»1. Hvad angår ansættelsesvilkår, må deltidsansatte ikke behandles på en mindre gunstig måde end sammenlignelige fuldtidsansatte, udelukkende fordi de arbejder på deltid, medmindre forskelsbehandlingen er begrundet i objektive forhold.«
[Org. s. 9]

Det er mellem parterne ikke bestridt, at artikel 91 i Universiteitendecreet af 12. juni 1991 (det gamle) om universiteterne i Vlaamse Gemeenschap finder anvendelse. Dekretets artikel 91 bestemte følgende:

»Et medlem af det selvstændige akademiske personale med en fuldtidsopgave udnævnes endeligt. Et medlem af det selvstændige akademiske personale med en deltidsopgave kan udnævnes endeligt eller ansættes midlertidigt for perioder på højst seks år, der kan forlænges.«

Vedtægten for selvstændigt akademisk personale bestemmer i artikel 7, at efter en ansættelse med 50% eller derover er endelig udnævnelse mulig. Der var ikke fastsat andre kriterier.

FN var ansat i en vis periode for 50%, men blev aldrig udnævnt endeligt.

Ifølge FN er den anvendelse, som AU gør af universitetsdekretet (det gamle) uforenelig med de nævnte EU-regler. Spørgsmålet er derfor, om universitetsdekretets artikel 91 kan opretholdes over for de nævnte direktiver og rammeaftaler.

Afgørelsen af denne strid kræver derfor en forudgående fortolkning af EU-regler, nærmere bestemt om universitetsdekretets artikel 91 kan forenes hermed, hvorfor det i så henseende her forekommer hensigtsmæssigt at forelægge et præjudicielt spørgsmål for Domstolen, da Domstolen aldrig har udtalt sig om, hvilken fortolkning, der muligvis skal gives af den omhandlede §4, nr. 1, i den i direktiv 1999/70/EF og direktiv 97/81/EF omhandlede rammeaftale i forbindelse med universitetsdekretets artikel 91 og de konkrete omstændigheder i denne sag.

Retten finder det dog hensigtsmæssigt, at det af FN stillede spørgsmål omformuleres, således som det er sket i denne doms konklusion.

[Udelades] [opfordring til en række parter om fremlæggelse af visse dokumenter]
[Org. s. 10]

5. Konklusion

[Udelades]

Før yderligere afgørelse træffes forelægges henhold til EF-traktatens 234 følgende spørgsmål for Den Europiske Unions Domstol.

Skal §4, nr. 1, i den den 18. marts indgåede rammeaftale om tidsbegrænset ansættelse, der er optaget i bilaget til Rådets direktiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om rammeaftalen vedrørende tidsbegrænset ansættelse, der er indgået af EFS, UNICE og CEEP, og §4, nr. 1, i rammeaftalen om deltidsarbejde, der er optaget i bilaget til Rådets direktiv 97/81/EF af 15. december 1997 om rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, der er indgået af Unice, CEEP og EFS fortolkes

således, at de er til hinder for, at det er tilladt for et universitet at anvende en national ordning (universitetsdekretets artikel 91), ifølge hvilken selvstændigt akademisk personale med en fuldtidsopgave udnævnes fast og personale med en deltidsopgave enten kan udnævnes midlertidigt eller for en periode på højst seks år, der kan forlænges,

1° at beskæftige en professor i henhold til et frit skøn i tyve år på basis af 20 på hinanden følgende kortvarige deltidsaftaler og vedtægtsmæssige ansættelser på fra et til tre år uden nogen begrænsning af det samlede antal forlængelser, mens andre kolleger med sammenlignelige opgaver var fastansat og udnævnt fuldtids?

2° i sin personalevedtægt kun at have fastsat en almindelig minimumsgrænse for ansættelse på 50% for at komme i betragtning til en fast endelig ansættelse, men ikke noget kriterium, på grundlag af hvilket de for 50% eller derover beskæftigede deltidsansatte medlemmer af personalet kan udnævnes endeligt eller ansættes midlertidigt? [Org. s. 11]

3° tilkender en deltidsprofessor en ansættelsesprocent på grundlag af et ubegrænset frit skøn uden at fastsætte nogen objektive kriterier og uden nogen objektiv målestok for arbejdsbyrden?

4° at nægte en midlertidig og på deltid ansat professor, der på grundlag af universitetets frie skøn ikke får sin ansættelse forlænget, ret til at påberåbe sig de tidligere ensidigt pålagte misbrugsagtige ansættelsesvilkår, fordi han angiveligt »accepterede« dem ved at udføre de ham pålagte opgaver, således at han mister beskyttelsen efter EU retten?»

Sagen udsættes på Domstolens afgørelse [udelades].

[udelades] [opfordring til en række parter om fremlæggelse af visse dokumenter]

[udelades] [proceduremæssige oplysninger] [Org. s. 12]

Afsagt i offentligt retsmøde den **24. marts 2020**:

[udelades]

[underskrifter]